

Voordracht voor de raadsvergadering van

6 april 2011

Jaar 2011
Afdeling 1
Nummer 0
Publicatiedatum <vrije tekst griffie>
Agendapunt <vrije tekst griffie>
Datum besluit B&W 8 maart 2011

Tekst van openbare besluiten **Onderwerp**
wordt gepubliceerd

Ouderbetrokkenheid in het onderwijs: vaststellen nieuw beleid

Met deze voordracht stellen wij u voor het volgende besluit te nemen:

Tekst van openbare besluiten **De gemeenteraad van Amsterdam**
wordt gepubliceerd

Gezien de voordracht van burgemeester en wethouders,

besluit

1. Kennis te nemen van de notitie *Actieve ouders* van 2 maart 2011 waarvan de belangrijkste punten zijn:

- a. van alle ouders en opvoeders verwachten we dat zij zich verantwoordelijk gedragen ten aanzien van de opvoeding en ontwikkeling van hun kinderen en dat zij daarop aanspreekbaar zijn;
- b. in onze visie op opgroeien en opvoeden is het belangrijk om risico's vroeg te signaleren en daar, samen met ouders, naar te handelen. En te investeren in een positief opvoedklimaat en pedagogische 'civil societies' (samenwerkende gemeenschappen) rond het grootbrengen van kinderen;
- c. in het verlengde daarvan nemen wij een gewijzigde positie in ten aanzien van ouderbetrokkenheid bij het onderwijs. Wij willen meer aandacht voor ouders in de rol van educatieve partner en voor de onderlinge samenwerking van ouders in eigen verbanden;
- d. deze gewijzigde positie dwingt ons met nieuwe ogen te kijken naar de rol en prioriteiten van de centrale stad op het terrein van ouderbetrokkenheid;
- e. ook zijn wij minder vrijblijvend ten aanzien van migrantenouders die niet op de (voor)school verschijnen en hun kinderen thuis geen pedagogisch klimaat bieden;
- f. het is onze uitdaging om de rol van ouders en school niet over te nemen, maar wél heel duidelijk te maken dat er iets van je verwacht wordt als je in Amsterdam een opgroeiend kind hebt. Op strategische momenten faciliteert de stad: vederlicht, tijdelijk en alleen waar nodig; want uiteindelijk moeten ouders en scholen het zelf doen.

2. In te stemmen met:

- a. de volgende prioriteiten voor de centrale stad leidend te laten zijn in het stimuleren en faciliteren van de betrokkenheid van ouders bij het onderwijs:
 - partnerschap bevorderen: alle ouders (ook allochtone ouders) en scholen nemen hun verantwoordelijkheid en werken als 'partners-in-de-school' samen aan de opvoeding en het onderwijs van hun kinderen;
 - ouders verbinden: ouders steunen elkaar in onderlinge verbanden en netwerken rondom de school;
 - ouders infomeren;

- versterking van positie en rol van ouders bij bestaande stedelijke voorzieningen.
- b. de uitvoering van aan bovengenoemde prioriteiten gekoppelde acties op hoofdlijnen, waarbij een deel daarvan plaatsvindt binnen of een voortzetting is van lopend beleid en andere acties nieuw zijn en een eigen opdrachtgever krijgen. Nieuwe acties met de centrale stad als opdrachtgever zijn:
 - jaarlijkse ouderconferentie in november over onderwijskwaliteit, 'best practices' en vooruitgang op het terrein van educatief partnerschap;
 - vraagkaart voor ouders als steuntje in de rug bij het eerste contact met de basisschool;
 - oudernetwerken tijdelijk en vederlicht faciliteren in de opstartfase;
 - ouderinitiatieven gericht op het vormen van gemengde buurtscholen ondersteunen;
 - brief aan alle ouders van jonge kinderen over schoolkeuze in samenwerking met stadsdelen en OKC's;
 - laagdrempelige vraagbaakfunctie in samenwerking met de OKC's;
 - pilootaanpak drang en dwang in de VVE;
 - rol van de Ombudsman voor ouders van kinderen op Amsterdamse scholen onderzoeken.
- c. het streven naar sobere, lichte, doelmatige en zo mogelijk tijdelijke faciliteiten niet teveel institutioneel op te tuigen en aan te sluiten bij wat ouders zelf al regelen en doen.

Wettelijke grondslag

Gemeentewet, artikel 169 (actieve informatieplicht college naar gemeenteraad), art.108 en art.147.2 inzake bevoegdheden gemeentebestuur en gemeenteraad.

Bestuurlijke achtergrond

Met het programmakkoord Kiezen voor de stad, 2010-2014 investeren wij in kinderen waar het goed mee gaat terwijl er gelijktijdig extra steun is voor de kinderen die dat nodig hebben. Een belangrijke instrument dat wij daarvoor inzetten is de kwaliteitsverbetering van het onderwijs. Een sterk docentencorps, een goede schoolleiding en actieve ouders zijn de succesfactoren voor kwaliteitsverbetering en een succesvolle schoolloopbaan van de Amsterdamse kinderen en jongeren. In het verlengde van onze visie op opgroeien en opvoeden, hebben wij een gewijzigde positie ingenomen ten aanzien van ouderbetrokkenheid. Wij willen meer aandacht voor ouders in de rol van educatieve partner en voor de onderlinge samenwerking van ouders in eigen verbanden. Wij zijn minder vrijblijvend ten aanzien van ouders die niet op de school verschijnen en hun kinderen thuis geen pedagogisch klimaat bieden. Deze herijking spoort met de recent verwoorde visie van de Onderwijsraad op ouderbetrokkenheid en met het in het regeerakkoord voorgestelde dwingende kader voor ouders van jonge kinderen met taalachterstand om deel te nemen aan VVE. Zo willen we dat migrantenouders mede verantwoordelijkheid nemen voor de taalontwikkeling van hun kinderen en bij risico's op taalachterstand gebruik maken van de voorschool.

De afspraken die in Jong Amsterdam 2 (Lokale Educatieve Agenda) zijn gemaakt over ouderbetrokkenheid (kinddoel 3 Ouders stimuleren om hun kinderen te ondersteunen) en opvoedondersteuning via het OKC, sluiten aan op de prioriteiten uit de voorliggende notitie *Actieve ouders*. Informatie over schoolkeuze is nu nog niet opgenomen in het takenpakket van het OKC.

Separaat aan deze voordracht aan uw Vergadering is ook het voorstel geagendeerd voor de keuze voor een nieuwe, zakelijke relatie met de Onderwijsconsumentenorganisatie OCO: van subsidiering naar gerichte opdrachtverlening. Deze keuze vloeit voort uit de nu voorliggende voordracht over ouderbetrokkenheid.

Onderbouwing besluit

Ad1: De voor de gemeenteraad belangrijkste punten, conclusies uit de notitie. Al is er veel, en ook al gaat het in Amsterdam met de meeste kinderen behoorlijk goed, er is nog steeds aandacht nodig voor de rol van ouders bij opvoeding, school en onderwijs. En wel vooral voor ouders die zich afzijdig houden van de school en de activiteiten rond de school. De rol van ouders in de school is eerst en vooral een zaak van de ouders en de school. Educatief partnerschap is iets dat tussen school en ouders moet ontstaan en bestaan; dáár ligt de primaire en wederzijdse verantwoordelijkheid. Voor de gemeente is het de kunst om ouderbetrokkenheid effectief te stimuleren, zodanig dat het *alle* ouders (dus ook allochtone ouders) bereikt en alle ouders zich gesteund voelen en gehoord weten.

Ad 2. De verschuiving van de invulling van 'ouderbetrokkenheid' maakt het gewenst om de prioriteiten opnieuw te verwoorden en de uitvoeringspraktijk erop af te stemmen. Voor de gemeente ligt er de uitdaging om dat licht, sober en doelmatig te doen, dit niet teveel institutioneel op te tuigen en aan te sluiten bij wat ouders zelf al regelen en doen. In die context en dat kader past ook een meer zakelijke relatie met de Onderwijsconsumentenorganisatie OCO (zie de eveneens voor uw Vergadering geagendeerde voordracht OCO).

Wij kiezen voor vier prioriteiten waarop de centrale stad effectief kan handelen:

- onder de noemer *partnerschap bevorderen* verwachten we van scholen dat ouderbetrokkenheid niet langer een vrijblijvende zaak is en beperkt blijft tot ouders die daar toevallig zin in hebben. De school gaat dit als een kerntaak opvatten, bewerkstelligt een actieve ouderrol met outreach waar dat nodig is en hanteert middelen als oudercontracten, ouderbezoek, ouderportals en profilering van de school. Wij leggen geen uniform sjabloon op en de uitwerking is altijd aan de scholen, maar wel willen wij van jaar tot jaar de vooruitgang zien, onder andere in de vorm van een ouderconferentie. De wethouder zal de gemeenteraad jaarlijks op de hoogte stellen van de resultaten van deze peiling;
- de prioriteit *ouders verbinden* heeft betrekking op de vorming van zelfstandige oudernetwerken in relatie tot de school en het onderwijs en het ondersteunen van ouderinitiatieven om gemengde buurtscholen te bevorderen;
- *ouders informeren* heeft betrekking op het verzamelen, stroomlijnen en begrijpelijk uitserveren van openbare informatie over het onderwijs. In voorbereiding is een prijsvraag voor de toepassing van 'open data'.
- onder de titel *Versterking van positie en rol van ouders bij bestaande stedelijke voorzieningen* besteden we speciale aandacht aan (non-) participatie van ouders bij de inzet van het hele stedelijk arsenaal aan voorzieningen en programma's op het terrein van sociaal-economische achterstand en opvoedondersteuning (bijvoorbeeld VVE, Hart en Ziel). In het bijzonder bevorderen wij dat Ouder- en Kindcentra en scholen in elkaars verlengde werken bij zaken als (voor)schoolkeuze en opvoedspreekuren. Daarnaast is de voorschool zelf bij uitstek een plek om migrantenouders te stimuleren en bewust te maken van hun mede verantwoordelijkheid bij de (taal)ontwikkeling van hun kind. Het kabinetsbeleid biedt de kans om de druk op deze groep ouders door middel van drang en dwang te vergroten. Voorts

wordt aandacht besteed aan de gewijzigde zakelijke relatie met de Onderwijsconsumentenorganisatie OCO en aan de rol die de Ombudsman voor ouders kan spelen.

Acties die op de hiervoor genoemde prioriteiten worden ondernomen zijn deels al in gang gezet: de uitvoering van prioriteit 3 van de Lokale Educatieve Agenda (Jong Amsterdam 2), ondersteuning van ouderinitiatieven, verbetering openbare informatie, de voorbereiding van een prijsvraag. Voor een deel vinden acties plaats binnen lopend beleid van een ander onderwerp; dat beleid wordt aangescherpt of er worden nieuwe accenten gelegd, waarbij de ouderrol dan nadere aandacht krijgt: OKC's, VVE. Nieuwe voornemens krijgen een eigen opdrachtgever.

	Financiële paragraaf					
Grondexploitatie: Ja/Nee			Totale omvang krediet:	€		
			Financiële dekking:			
Investering: Ja/Nee			Totale omvang krediet:	€		
			Afschrijvingstermijn:			
			Gebruikt rentepercentage:	%		
			Looptijd krediet:			
Is de regeling kredieten van toepassing: Ja/Nee			Omvang aangevraagd krediet (excl BTW)	€		
Regeling Risicovolle Projecten van toepassing: Ja/Nee						
Zijn er risico's en zo ja, hoe worden deze beheerst?						
	Financiële gevolgen					
	Jaar T	T+1	T+2	T+3	T+4	Volgnummer
Kapitaallasten	0					
Overige exploitatielasten	€125.000					480.04.14 kwaliteit onderwijs
Baten	0					
Saldo ten laste van de algemene middelen	€125.000					
Waarvan nog niet gedekt	0					

Toelichting

De centrale stad heeft een bescheiden rol in het versterken van het educatief partnerschap van ouders: dit is eerst en vooral een verantwoordelijkheid van scholen en ouders zelf. Bij alle acties geldt dan ook dat wij streven naar sobere, lichte, doelmatige en zo mogelijk tijdelijke faciliteiten. Om de aan de prioriteiten gekoppelde nieuwe acties met de centrale stad als opdrachtgever uit te voeren is de komende twee jaar een jaarlijks budget nodig van € 300.000. De financiële onderbouwing daarvan is nader uitgewerkt in de voordracht over OCO die separaat ook voor uw Vergadering is geagendeerd.

De financiering van de acties die al in gang gezet zijn of plaats binnen lopend beleid van een ander onderwerp (oa OKC, VVE), is daar niet in opgenomen. Dit geldt ook voor de inzet op het onderwerp ouderbetrokkenheid vanuit de stadsdelen en schoolbesturen (prioriteit 3 van Jong Amsterdam 2). Het gaat dus nadrukkelijk om een bescheiden extra impuls om de uitvoeringspraktijk af te stemmen op de onder punt 1 en 2 benoemde prioriteiten.

De begrotingspost 'kwaliteit onderwijs' (stelpost 'vraaggericht onderwijs' voor het versterken van de positie van ouders in het onderwijs) van de onderwijsbegroting 2011 voorziet in de dekking van de benodigde middelen voor 2011. De in de bovenstaande tabel genoemde € 125.000 is nodig voor de uitvoering van de onder punt 2.b genoemde acties: voor drie opdrachten aan OCO een bedrag van maximaal € 75.000 en voor overige opdrachten een bedrag van maximaal € 50.000. Bovengenoemd bedrag van € 125.000 is opgenomen in het nog resterende budget voor 2011 van € 208.440 (zie de raadsvoordracht OCO).

Geheimhouding

n.v.t.

Stukken

Meegestuurd

- Notitie *Actieve ouders* (februari 2011), inclusief samenvatting op pag 3.

Ter inzage gelegd

n.v.t.

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

Petra Coffeng, 06-22208496, p.coffeng@dmo.amsterdam.nl

Het college van burgemeester en wethouders van Amsterdam

H. de Jong, secretaris

E.E. van der Laan, burgemeester
